

СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ МАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто теоретичні аспекти малого інноваційного бізнесу. Окреслена сутність цього сектору, його характерні риси, зокрема гнучкість, швидкість адаптації до змін і високий рівень ризику, а також особливості функціонування в умовах сучасного ринку. Особлива увага приділяється значенню підтримки держави та інвестицій для стимулювання інноваційної діяльності.

Ключові слова: інновації, бізнес, управління, інвестиції, держава.

Abstract

The theoretical aspects of small innovative business are considered. The essence of this sector, its characteristic features, in particular flexibility, speed of adaptation to changes and high level of risk, as well as the peculiarities of functioning in modern market conditions are outlined. Special attention is paid to the importance of state support and investments for stimulating innovative activity.

Keywords: innovation, business, management, investments, state.

Вступ

Малий інноваційний бізнес є ключовим елементом сучасної економіки, що формує основу для розвитку технологій, підвищення конкурентоспроможності та створення нових робочих місць. Цей сектор виступає не лише джерелом інновацій, а й індикатором економічної динаміки та адаптивності до глобальних викликів. Особливістю малих інноваційних підприємств є їхня гнучкість, здатність швидко реагувати на зміну ринкових умов та орієнтація на унікальні технологічні або продуктові рішення. Попри це, їх діяльність часто стикається з низкою бар'єрів, серед яких недолік фінансування, обмеженість ресурсів та нестабільність ринкової кон'юнктури.

Підтримка держави відіграє вирішальну роль у стимулюванні інноваційної активності малого бізнесу. Зокрема, створення сприятливого податкового середовища, надання грантів та дотацій, а також розвиток інфраструктури для інноваційної діяльності можуть істотно посилити спроможність таких підприємств реалізовувати потенціал. Державні інвестиції у розвиток науково-дослідних центрів, бізнес-інкубаторів та кластерів сприяють створенню екосистеми, яка стимулює співпрацю між бізнесом, наукою та інвесторами. Водночас держава має забезпечувати правову підтримку, захист інтелектуальної власності та сприяти виходу малих підприємств на міжнародні ринки [1].

Ще одним важливим аспектом розвитку малого інноваційного бізнесу є залучення приватних інвестицій. Венчурне фінансування, бізнес-ангели та партнерські програми з великими корпораціями дозволяють не лише компенсувати нестачу ресурсів, а й стимулювати розвиток високотехнологічних галузей. У цьому контексті важливо враховувати, що успіх інноваційного бізнесу залежить від ефективної взаємодії між усіма учасниками інноваційної екосистеми, зокрема державою, приватними інвесторами та самими підприємцями [1]. Отож, сутність та особливості малого інноваційного бізнесу полягають у його здатності до генерації нових ідей, їх впровадження у комерційний сектор і впливі на економічний розвиток у довгостроковій перспективі.

Результати дослідження

Малий інноваційний бізнес є важливим елементом економічної системи, який сприяє впровадженню новітніх технологій, створенню інноваційних продуктів і послуг, а також підвищенню конкурентоспроможності ринку. Його основна сутність полягає у здатності оперативно адаптуватися до змін ринкового середовища та реалізовувати ризиковані проекти, які часто уникають великі компанії через масштабність своїх структур [2]. Важливим аспектом малого інноваційного бізнесу є

його здатність швидко реагувати на нові потреби споживачів і пропонувати унікальні рішення.

Особливістю саме малого інноваційного бізнесу є залежність від підтримки ззовні, особливо на початкових етапах діяльності. Основними джерелами такого стимулювання є державна підтримка та інвестиції. Державні програми надають можливість підприємствам отримувати доступ до грантів, пільгових кредитів і консультаційної допомоги. Інвестиції, особливо венчурного капіталу, сприяють забезпеченню фінансування ризикованих ідей та їх трансформації в успішні проекти. Це дає змогу малим підприємствам створювати нові робочі місця, розвивати економіку та вдосконалювати технологічну інфраструктуру [2].

Слід зазначити, що такі підприємства часто стикається з низкою викликів, таких як високі витрати на дослідження та розробку, бюрократичні перепони й обмежений доступ до фінансування. Подолання цих бар'єрів можливе завдяки комплексним заходам, що включають дерегуляцію, розвиток інвестиційних платформ і створення сприятливого бізнес-середовища.

Серед особливостей малого інноваційного бізнесу можна виділити наступне:

- гнучкість у реагуванні на зміни ринку;
- високий рівень ризику через обмеженість ресурсів;
- орієнтація на впровадження інновацій;
- залежність від державної підтримки та інвестицій;
- активна співпраця з науковими установами та технопарками;
- фокус на вузькоспеціалізованих сегментах ринку [3].

Хотілося б більш щітко окреслити іноваційну діяльність на практичному прикладі. Revolve Biotech — це мале підприємство, яке спеціалізується на розробці інноваційних біотехнологій, зокрема мікроорганізмів для очищення навколишнього середовища. На початкових етапах компанія працювала з мінімальним бюджетом, але завдяки залученню державних грантів та інвестицій вдалося створити продукт, який користується попитом на міжнародному ринку.

Ключові особливості діяльності Revolve Biotech:

- фокус на інноваціях: компанія використовує генетично модифіковані мікроорганізми, що здатні ефективно очищати воду від важких металів;
- гнучка організація праці: у штаті працює невелика команда висококваліфікованих фахівців, які залучаються до проектів залежно від їхнього профілю;
- підтримка з боку держави: підприємство отримало грант на дослідження, що дало змогу вдосконалити продукт та вийти на комерційний рівень.

Малий інноваційний бізнес, як у випадку Revolve Biotech, демонструє, що навіть невеликі підприємства можуть стати лідерами у вузькоспеціалізованих галузях завдяки інноваціям і вмінню працювати в умовах обмежених ресурсів.

Таким чином, малий інноваційний бізнес є важливим драйвером розвитку сучасної економіки. Його ефективне функціонування можливе лише за умови збалансованої взаємодії держави, бізнесу та інвесторів.

Висновки

Малий інноваційний бізнес – це рушійна сила економічного зростання та розвитку сучасних суспільств. Його сутність полягає у створенні та впровадженні нових продуктів, технологій та послуг, що задовольняють незвичні потреби споживачів або вирішують нагальні соціальні проблеми. Особливістю такого бізнесу є його гнучкість, здатність швидко адаптуватися до змін ринку та високий рівень інноваційності. Однак, малі інноваційні підприємства стикаються з низкою викликів, таких як обмежені фінансові ресурси, недостатній доступ до технологій та кваліфікованих кадрів.

Державна підтримка є ключовим фактором успішного розвитку малого інноваційного бізнесу. Вона може здійснюватися через різноманітні інструменти, такі як надання грантів, кредитних гарантій, податкових пільг, створення інноваційних інфраструктур та бізнес-інкубаторів. Держава також може сприяти розвитку інноваційної екосистеми шляхом стимулювання співпраці між науковими установами, бізнесом та інвесторами.

Інвестиції є життєво необхідними для зростання малих інноваційних підприємств. Вони дозволяють фінансувати дослідження та розробки, масштабувати виробництво, виводити продукти на нові ринки. Привабливість інвестицій для малих інноваційних компаній залежить від низки факторів, таких як потенціал зростання, унікальність технології, досвід команди та наявність

захищеної інтелектуальної власності.

Підсумовуючи, можна сказати, що малий інноваційний бізнес відіграє важливу роль у розвитку економіки. Для його успішного функціонування необхідна комплексна підтримка з боку держави та приватного сектору. Забезпечення сприятливого інвестиційного клімату, створення ефективної інноваційної інфраструктури та стимулювання співпраці між різними учасниками інноваційного процесу є ключовими факторами для розвитку малого інноваційного бізнесу в Україні.

Список використаних джерел

1. Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю., Лесько Т. В. Вплив інновацій на розвиток підприємств. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 29. – С. 42 URL: <http://www.marketinfr.od.ua>. (дата звернення 18.11.2024)
2. Єпіфанова І. Ю., Гладка Д. О. Інноваційний потенціал підприємства: сутність, складові та фактори впливу. Економіка та суспільство. 2018. Вип. 14. – С. 25. URL: <http://economyandsociety.in.ua>. (дата звернення 18.11.2024)
3. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами. Тернопіль, 2021. – С. 34. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45133>. (дата звернення 18.11.2024)

Єпіфанова Ірина Юріївна – доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, проректор з наукової роботи, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: yepifanova@vntu.edu.ua.

Верьовкін Павло Євгенійович – студент групи Л-21б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: pavlover2003@gmail.com

Iryna Y. Yepifanova – Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Finance and Innovation Management, Vice-Rector for Research, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Pavlo E. Verovkin – student of gr. L-21b, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia